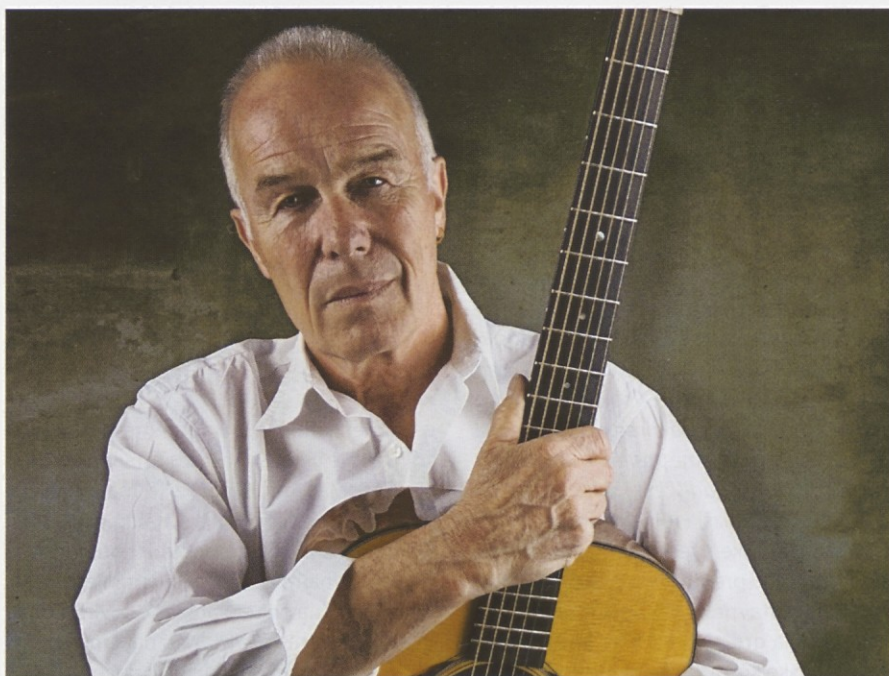

Zgodba o večnem popotniku s kitaro brez doma

Allan Taylor - The Endless Highway

Gregor Bauman

Življenje Allana Taylorja je neskončna avtocesta, zato je bilo le vprašanje časa, kdaj bo njegova pripoved filmsko obeležena. Glede na to, da je na poti že več kot štirideset let, bi morda sklepali, da je filmski dokument *The Endless Highway* (2009, Patrick Ferryn) izšel dokaj pozno, a temu ni tako – v kulturi namreč ni (do)končne resnice, temveč vsaka generacija odkriva in razlaga podobne stvari skozi svojo prizmo; in Allan vsa ta strujanja in odklone beleži skozi svoje oči. Sprva jih je beležil skozi notranja občutja, danes pa kot opazovalec z varne distance, saj je meja med doživetim in umetnim v tem času erodirala v splošni trend. Allan Taylor se je takšnim razmislekom postavil v opozicijo (ne kot upornik!), ki ve, da je boemskost stanje zavesti, zato išče nove in nove zgodbe o ljudeh, ki jih ne vidimo več s prostim očesom. Predvsem pa ohranja temeljno sporočilo Jacka Kerouaca, ki ga je našel v knjigi *Na cesti*.

Danes ni veliko poetov, ki bi besedo postavili na cesto in cesto vstavili med verze.

Motiv ceste v vseh oblikah je pri Allanu zaznati tudi takrat, ko utrujena misel zaspi v kakšnem cenenem hotelu ali utaplja samoto med nočnimi pticami in fajhtnimi cucki v zatohlem baru na koncu ulice. V Allanu je – na sicer subtilnejši način – preživela luzerska filozofija Toma Waitsa. Medtem ko je Tom zavil na bolj lukrativno pot in se pretvoril v svoje nasprotje, je Allan nadaljeval pot na cesti v neznano. Občutek odprtosti je vzljubil že zelo zgodaj, kar dokazujejo arhivske sekvence, s katerimi režiser prefinjeno zaobjame takratnega duha izmuzljivega časa in prvo misel, ki kantavtorja preseli iz rodne Brighton Beacha v Long Beach. Vendar Amerika s te strani velike luže deluje drugače, zato se kmalu začne njegova pot nazaj, kjer se zbistrijo tudi misli ter oklestijo verzi, ki postanejo bolj tekoči in narativni. Allan svoj »tretji« dom najde v Evropi, kjer dokončno spozna in utrdi svojo vlogo – vpogled zunanega opazovalca. Kamera vidi ta pogled, saj je režiser dober poznavalec Allanove filozofije in razume, kako se pesmi

(z)gostijo okoli majhnih trenutkov, še bolj pa, ko spoznavamo, da glavna vloga pravzaprav pripada ideji *potovanja* kot takega ter literarnim vinjetam, zabeleženim na poti. Allan Taylor v pripoved »pade« z načinom življenja, ki ga je izbral in ki danes že izginja. Allan sam kot scenarist nam skuša približati svojo filozofijo, ki jo je opredelila cesta kot prispodoba, da nikdar ne smemo biti zadovoljni z doseženim, temveč moramo nenehno stremeti naprej. Filma *The Endless Highway* tako ne smemo gledati in razumeti kot zaključni pogled na neko življenje, temveč nasprotno – nagovarja nas, da se potovanje nadaljuje.

Pomemben aspekt je tudi odnos, ki bi ga lahko označili kot »zavoljo pesmi«. Allan namreč ne idealizira življenja, ki ga je izbral – zgolj podaja vtise in razloge, zakaj je do tega prišlo. Niti ne trdi, da je njegova pot prava, je le ena izmed mnogih, ki mu je omogočila, da je spoznal in videl svet nekoliko drugače. V tem času nikdar ni sklepal umetniških kompromisov. Zato njegov film ceste prepriča zlasti s preprostostjo, saj včasih poslušamo le zgodbe, kako je nastala neka pesem ali kako igra kitaro v barih, kjer – večinoma – beleži urbano lepoto, s katero je zapolnjeval svojo praznino. Zunaj nje je moč zaužiti vonj po mestih (Pariz, Bruselj, Amsterdam, London), katerih nemirni boemski duh je prisoten med verzi. Linearno pripoved prekinja s (prelomnimi) pesmimi kot nekakšnimi smerokazi, kjer se zgodba (pot) obrne v drugo smer.

Film *The Endless Highway* je pripoved o življenju potujočega trubadurja, poeziji, mislih in spomenikih časa – je zgodba o sanjah, ki si jih mladi ljubitelj Kerouaca in Dylana nikdar ni pustil vzeti. In sanja jih še naprej, danes tu, jutri drugje, kamor ga pač bo zanesla naslednja pesem. »Vsakdanje stvari so danes nenavadne,« mi je dejal ob zadnjem srečanju. In Allan je še kako vsakdanji, ker vidi stvari, ki jih mnogi spregledajo. Kot da bi na poti iskal obraze, da bi se v njih prepoznal. Vendar je komunikacija osnovni problem današnjega časa. Ljudje so se zaprli vase, izgubili kontakte s soljudmi in celo s samim seboj. Allanova pot te razdalje med ljudmi redči, skrajšuje in veže skupaj. Film dokumentira to spontanost in podaja li(ri)čni vpogled v življenje človeka, ki vas prav v tem trenutku lahko opazuje in v verzih beleži vaše početje, a vi tega ne veste.